

Traumatológiai és Kézsebészet

Tanszék

Osztály

Turchányi Béla tanszékvezető egyetemi docens, osztályvezető főorvos

XVI. MAGYAR SÜRGŐSSÉGI ORVOSTANI KONGRESSZUS

Amit tudni akarsz a vérzésről,
de sosem merted megkérdezni

SIÓFOK, HOTEL AZÜR
2017. NOVEMBER 9-11.
PRE-CONGRESS
PROGRAMOK:
2017. NOVEMBER 7-8.

Amit tudni akarsz a szexről,
de sosem merted megkérdezni

XVI. MAGYAR SÜRGŐSSÉGI ORVOSTANI KONGRESSZUS

Amit tudni akarsz a vérzésről,
de sosem merted megkérdezni

SIÓFOK, HOTEL AZÜR
2017. NOVEMBER 9-11.
PRE-CONGRESS
PROGRAMOK:
2017. NOVEMBER 7-8.

- Merek kérdezni?
- Tudok kérdezni?
- Kitől érdemes kérdezni?

A traumatológus dilemmái:

- A sérültek és a műtéten áteső betegek számára a vér alvadási képessége létfontosságú
- sérülés + műtét = trombembólia rizikó
  - a trombózis szövődménye letális is lehet,
  - maradandó egészségkárosodás gyakori
- sérülés + vérvesztés = koagulopátia rizikó
- POC

Fibrinolízis?

4

Tranexámsav

3

Labor:

Fibrinogén, INR, APTI, TRB, HgB, Ht, ROTEM/TEG

2

pH > 7,2 · Se Ca^{2+} > 1 mmol/l · HgB > 100g/l · T > 35°C

1

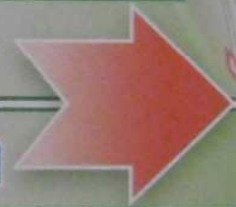
SEBÉSZETI HEMOSZTÁZIS

**Fibrinogén,
alvadási faktorok
vesztése?**
Dilúció, konzumpció?

PCC

5

Fibrinogén

4

Tranexámsav

3

Labor:

Fibrinogén, INR, APTI, TRB, HgB, Ht, ROTEM/TEG

2

pH > 7,2 · Se Ca^{2+} > 1 mmol/l · HgB > 100g/l · T > 35°C

1

SEBÉSZETI HEMOSZTÁZIS

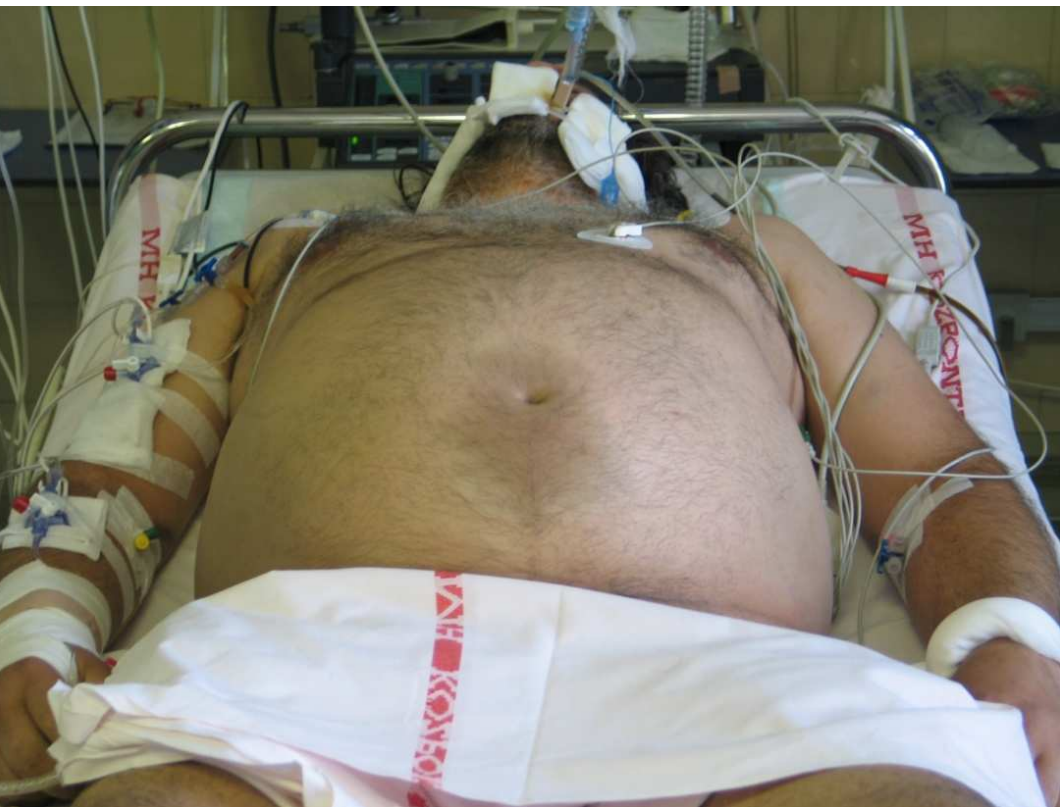

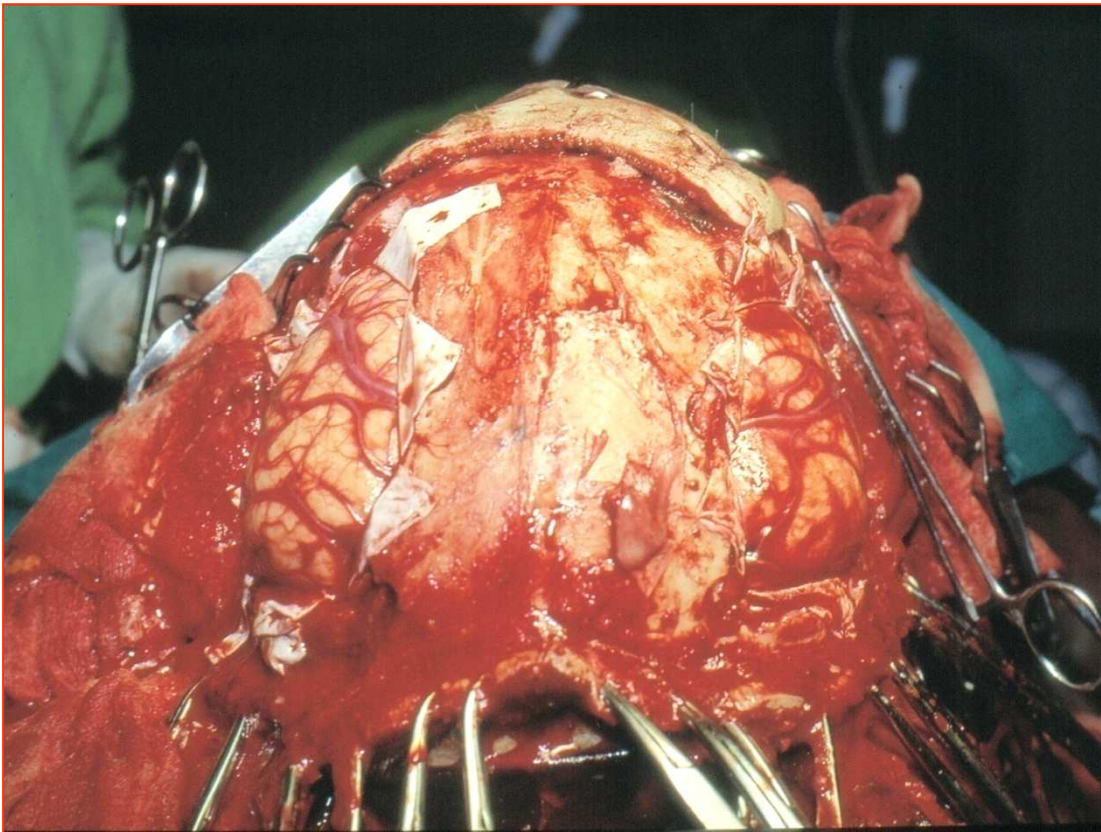
Sebészi vérzések

Sebészi vérzések

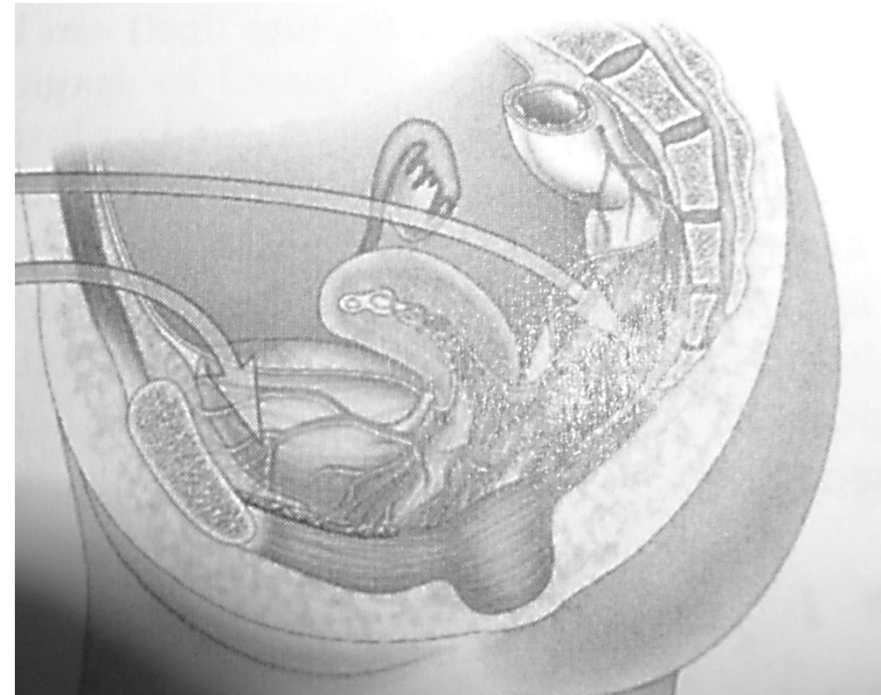
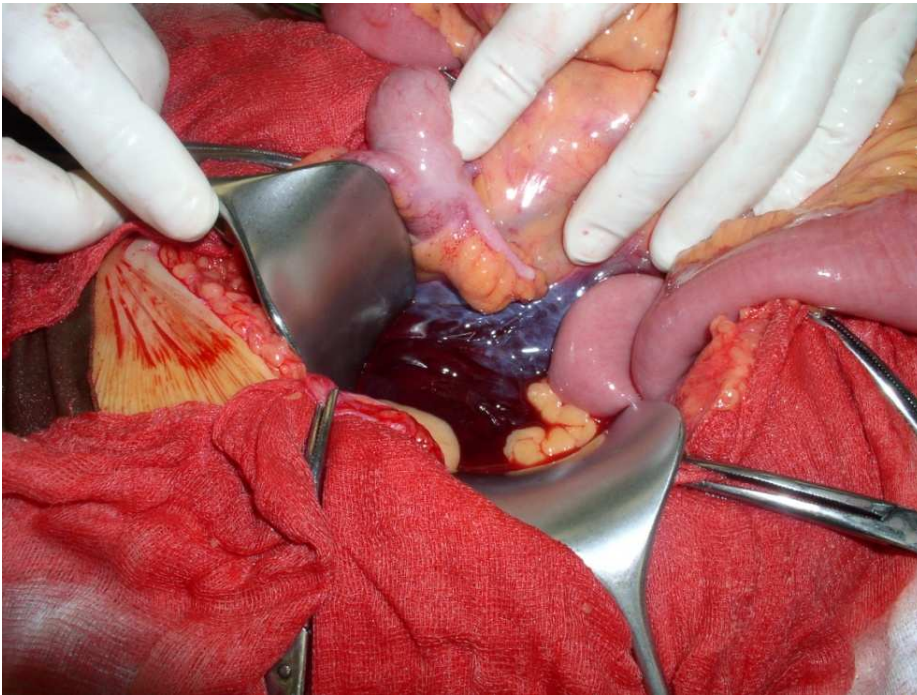

Sebészi vérzések

Sebészi vérzések

- Sebészi vérzéscsillapítások

Sebészi vérzések

- Sebészi vérzéscsillapítások

Béke-körülmények
Tömeges ellátás

Katasztrófa védelem/ellátás
(HIC, LIC)

oktatás

THE TOURNIQUET

Each Stretcher bearer, each officer, each man if possible, should know how to fix a garrot. The use of the garrot has been much criticized, but if it causes the loss of a limb it may save a life. Many men die unnecessarily from hemorrhage on the battlefield and at the ambulance.

Vincent
Amer. Red. Cross. Soc. Bulletin
April 1918

Sebészi vérzések

- Sebészi vérzéscsillapítások

- Mit tudunk mérni?

Hgb, BE, INR, APTI, pH+, mag-hőmérséklet

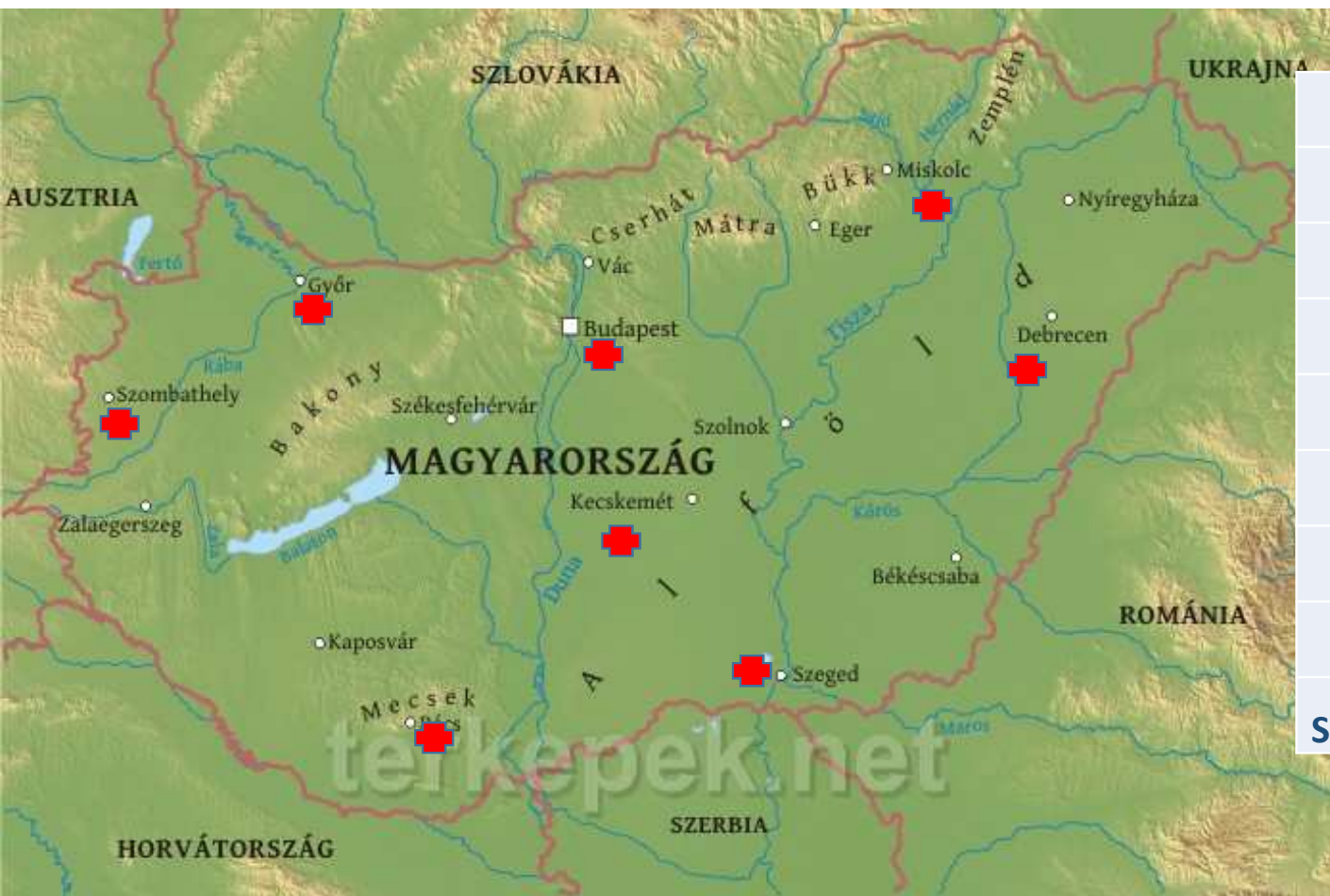
Fibrinogén, alvadási faktorok

ThrombElastoGraphia,

Thrombelastometria ROTEM

Thrombocytafunkció???

1. Van-e ROTEM vagy TEG ?
2. Használják-e rendszeresen a sérültellátásban?
3. Használják-e trombocyta aggregáció gátlót szedő monotraumát szenvedett betegek sürgősségi ellátásában?

	1	2	3
Budapest	+	+	+
Debrecen	+	-	-
Győr	+	+/-	+/-
Kecskemét	+	+	-
Miskolc	+	+	+/-
Pécs	+	+	+
Szeged	+	+	+
Szombathely	+	-	-

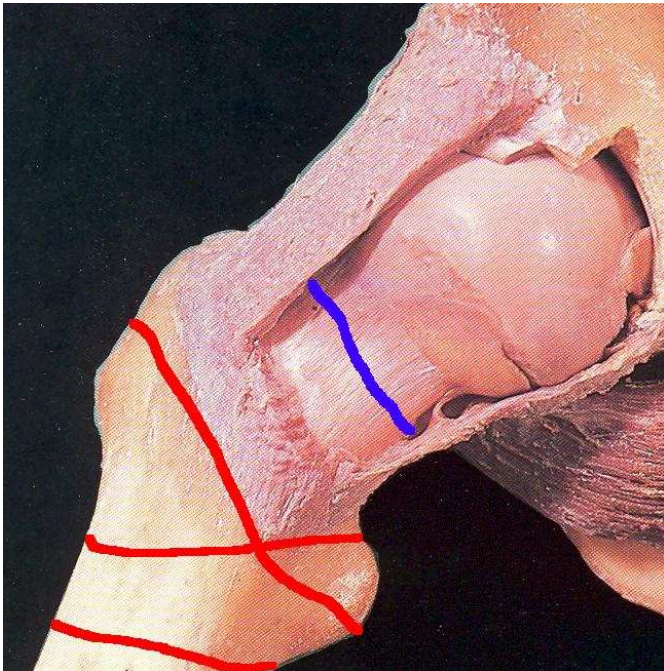
Tudja-e a beteg, hogy anticoagulánst szed?

- Kumarin
  - Aszpirin
  - Trombex
  - LMWH
  - DOAC
-
- Beleegyező nyilatkozat?

Saját betegeink retrospektív elemzése:

- Kiket vizsgáltunk:

A sürgősségi ellátásban gyakran előforduló csípőtáji törések

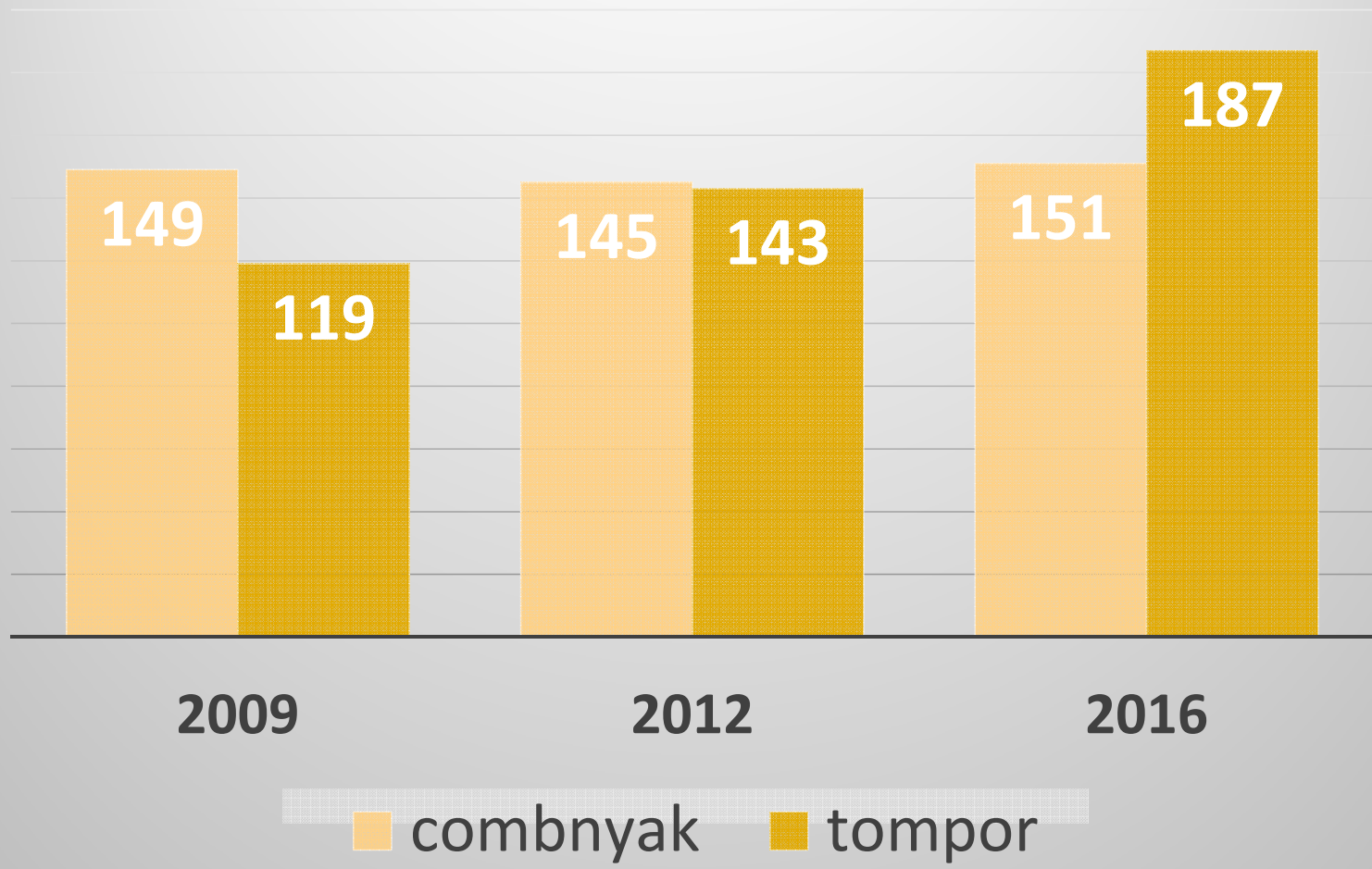
Medialis combnyak törés:

vérellátási zavar, kis vérzés rizikó

Pertrochanter törés:

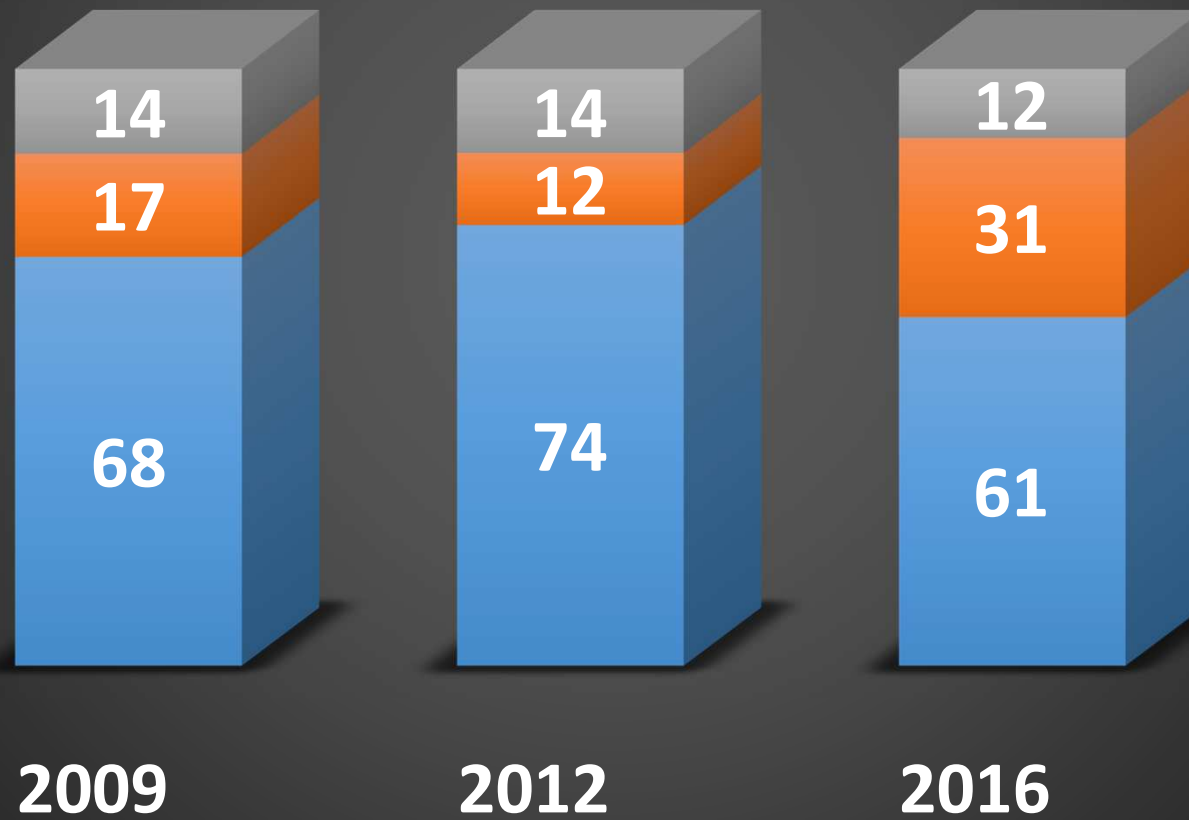
jó vérellátás, nagyobb vérzés esélye

Combnyak és tomportöröttek fél-fél év alatt

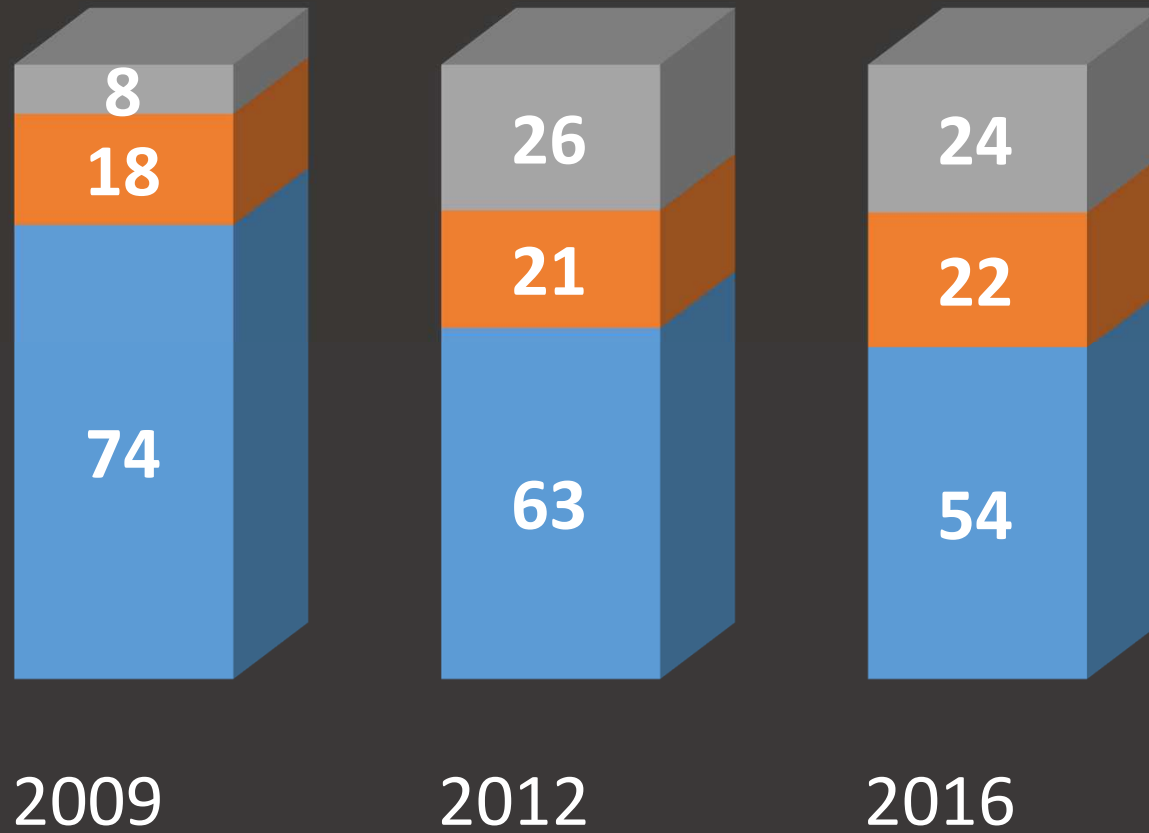
anticoaguláltak %-a combnyaktöröttek között

■ nonc ■ minor ■ maior

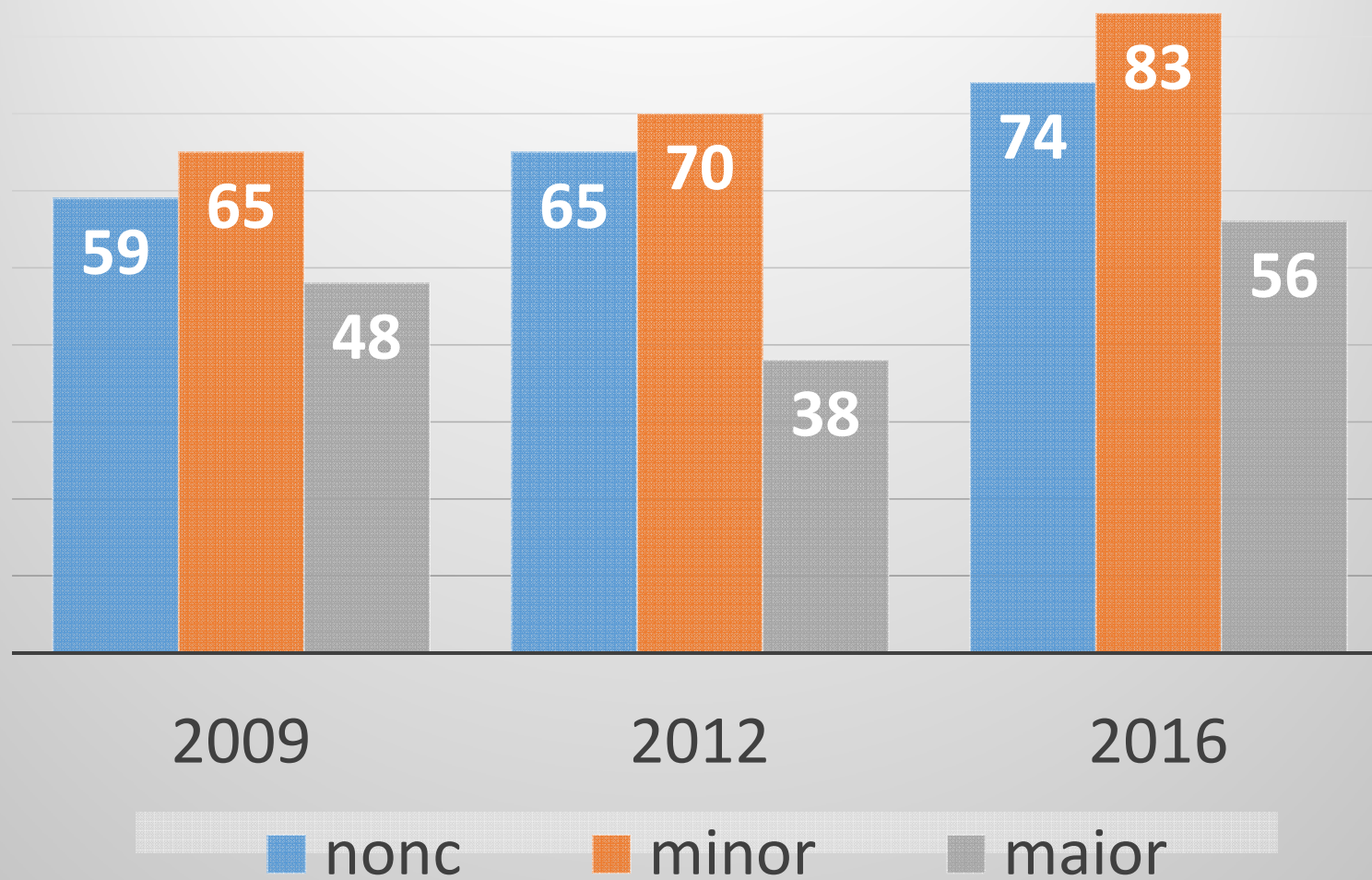
anticoaguláltak %-a peritoch töröttek között

■ nonc ■ minor ■ maior

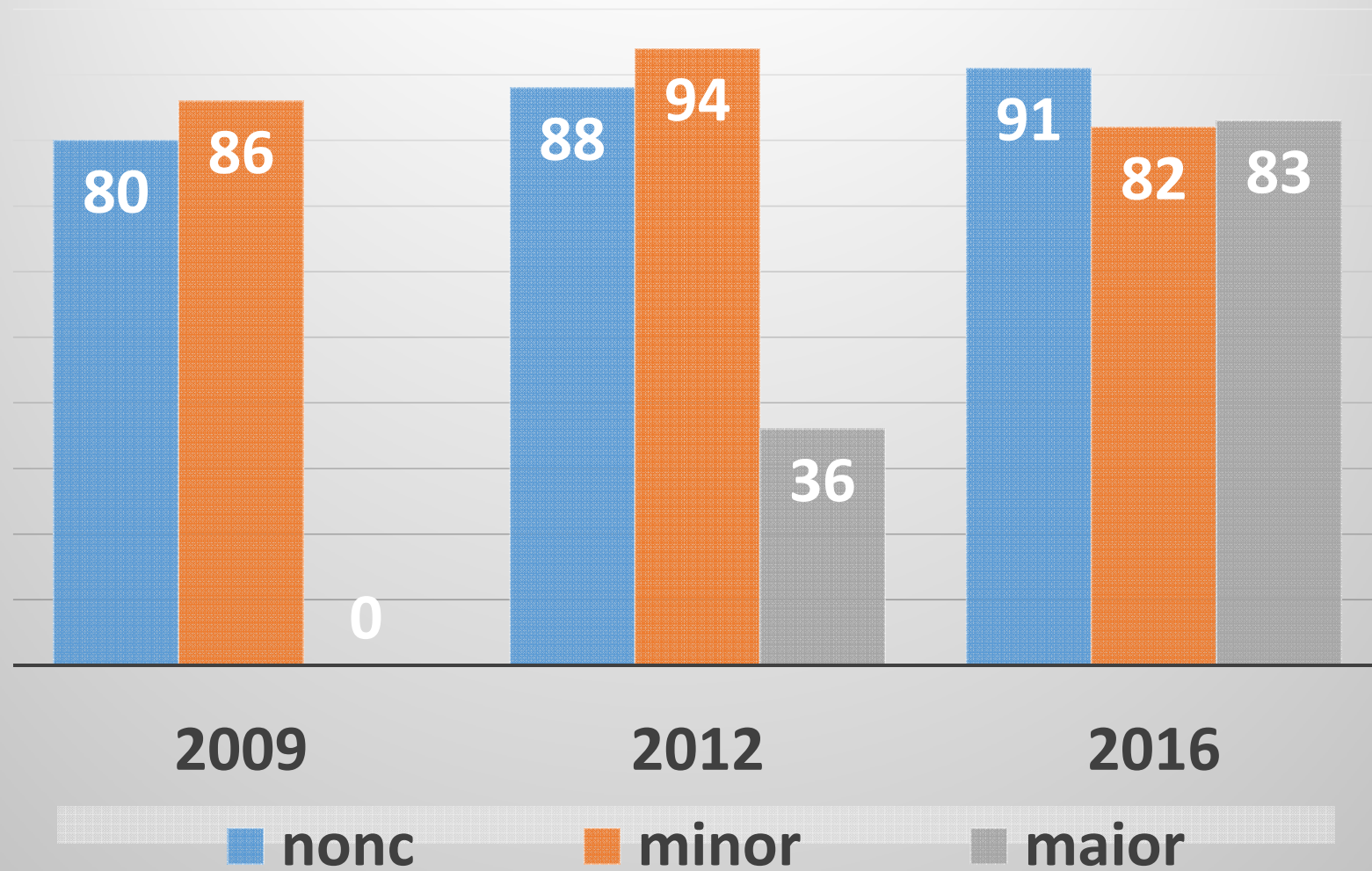

24 órán belül megoperált combnyaktöröttek %-ban

24 órán belül megoperált pertrochanter töröttek %-ban

Halasztást nem tűrő sürgős műtéteknél

- cél az INR normalizálása (mérhető...)
- K vitamin /Friss fagyasztott plazma /Beriplex
- Friss thrombocyta adása ?
- Véralvadás factorok?
- Vérzéscsillapítók adása?

Egyedi elbírálások és kezelés után egyedi sorsok!

Juhász Krisztina, Turchányi Béla, Mintál Tibor, Somogyi Péter:

Csípőtáji törések multidiszciplináris aspektusai
magyarországi adatok alapján

Orvosi Hetilap szept. 2016, vol. 157 (37) 1469-1475

Mortalitás Magyarországon a csípőtáji törés elszenvedése után

1 hónapon belül   9%

1 éven belül   31%

5 éven belül   62%

Mortalitást befolyásoló tények és társbetegségek

„városi” Kórházban operáltak	1 évig
A végleges ellátás 12 órán túl volt / A törés / sebgyógyulás zavara	2 évig
Légúti fertőzés	5x
szívelégtelenség	4x
Tumoros betegség	3x
Zavartság	2x
Véralvadásgátló szedése	??

Megoldott probléma a megfelelő hemostasis?

• **Sebészi szempontból a vérzéscsökkentés**

=

minimal invazív sebészet + gyakorlott csapat

Köszönöm a figyelmet!